

Διδαχή και έμπειρία

διά χάρτου και μέλανος (Β' Ιωάννου 12)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΛΟΥΚΑ (Λουκ. 8,27-39)

20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019

Οί άνθρωποι, σύμφωνα με την Όρθόδοξη Πίστη μας, πλαστήκαμε από τὸ Θεὸ γιὰ νὰ ζήσουμε ἀπολαμβάνοντας, στὴ ζωὴ αὐτὴ, ὅλες τὶς παραδεισένιες δωρεὲς ποὺ μᾶς προσέφερε ὁ Δημιουργὸς μας. Χωρὶς νὰ ἔχει καμμιά ἀνάγκη ὁ Θεὸς, ἔφτιαξε ὅλον τὸν κόσμον, ὅσον βλέπουμε κι ὅσον δὲν βλέπουμε, προκειμένου τὸ κορυφαῖο πλάσμα Του νὰ χαίρεται καὶ νὰ ἀπολαμβάνει τὴ δημιουργία. Ὅμως, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος δὲν ἐμπιστεύθηκε τὸ Θεὸ καὶ κάνοντας χρῆση τῆς ἐλευθερίας του, ζήτησε κι ἔφυγε μακριὰ Του. Καὶ ὁ Θεὸς τὸ ἐπέτρεψε, ἐπειδὴ ἂν ἀγαπᾶς κάποιον, τότε δὲν τὸν σκλαβώνεις. Βέβαια· «μακριὰ» ἀπὸ τὸ Θεὸ δὲν ὑπάρχει, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι «πανταχοῦ παρών». Ἡ ἀπόσταση «μακριὰ» φανερώνει τὴν ἄρνηση τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀποδεχτεῖ ὅτι εἶναι ἑτερόφωτος. Ἡ ζωὴ μας εἶναι δωρεὰ ποὺ μᾶς χαρίστηκε, ἢ ὑπαρξιακὴ πορεία μας εἶναι προγραμματισμένη ἀπὸ τὸ Θεὸ, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι εἶναι καὶ προκαθορισμένη ἀπ' Αὐτόν. Μόνον ἡ ἐλευθερία μας μπορεῖ νὰ ἐμποδίσει τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πρόνοιά Του γιὰ τὸν κόσμον. Φυσικά, ὁ κόσμος ξεκίνησε ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ μετὰ ἀπὸ ἓνα τεράστιο κύκλον ποὺ διαγράφει γύρω Του, στὸ τέλος θὰ καταλήξει πάλι στὸ Θεὸ. Ἔτσι ἐρμηνεύεται τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξη, βαθειὰ μέσα της, ἀναζητεῖ καὶ ἀναπαύεται μόνον στὸ Θεὸ. Κάποιοι αὐτὸ τὸ ὀνομάζουν «θρησκευτικότητα», ὅμως γιὰ μᾶς τοὺς χριστιανούς, εἶναι ἡ ἐμπειρία τῆς πτώσεως καὶ τῆς οικονομίας τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἐπιστροφή, τὴ σωτηρία καὶ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἀνθρώπου στὴν παλιὰ παραδεισένια του ξεγνοιασιά.

Ὁ Θεὸς περιμένει τὸν ἄνθρωπον στὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ μοναχικοῦ του δρόμου. Ὅμως, ἐνῶ περιμένει στὸ τέλος, ἔρχεται συγχρόνως καὶ μᾶς συντροφεύει στὴν πορεία μας. Δὲν στέκεται ψηλὰ στὸν οὐρανὸ Του, ἀλλὰ σὰν βολίδα ρίχεται στὰ χαμηλότερα φαράγγια τοῦ μυαλοῦ, προκειμένου νὰ βρεῖ ὅποιον τὸν προσκαλεῖ, ὅποιον μὲ λόγια ἢ μὲ σιωπὴ τὸν φωνάζει. Μπαίνει στὰ πιὸ ψυχρὰ διαμερίσματα τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς γιὰ νὰ τὰ ζεστάνει μὲ τὴν παρουσία Του.

Ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ ὅτι «ἐμπειρία περὶ Θεοῦ» ἔχουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπάνω στὴ γῆ. Ὅμως, ἄλλοι τὸν βλέπουν θαμπά, ἄλλοι μέσα ἀπὸ σπασμένο καθρέπτη· ἄλλοι βλέπουν τὸ εἶδωλό Του καὶ ἄλλοι τὸ ἰχνογράφημα ποὺ ἔφτιαξαν μόνον τους. Οἱ Ὅρθόδοξοι χριστιανοὶ εἴμαστε σὲ πλεονεκτικὴ θέση, ἐπειδὴ κρατήσαμε ὅσα μᾶς ἀποκάλυψε γιὰ τὸ Θεὸ ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς Του. Ἔτσι, ὁ Θεάνθρωπος μᾶς ἔδωσε τὸ χέρι Του γιὰ νὰ σηκωθοῦμε, νὰ τινάξουμε ἀπὸ πάνω μας τὴ θανατερὴ σκόνη καὶ νὰ δοῦμε τὸν ἥλιο, τὴ ζωὴ, τὴ χαρὰ, τὴν ἐλπίδα. Αὐτὸ εἶναι τὸ περιεχόμενο τῆς πίστεώς μας καὶ ἡ δυναμικὴ ὁμορφιὰ τῆς «κατὰ Χριστόν» ζωῆς μας. Χρειάζεται μόνον νὰ μὴν ἀρκεστοῦμε στὰ γῆινα, ἐπειδὴ εἴμαστε πλασμένοι γιὰ τὰ οὐράνια. Νὰ μὴν συνηθίσουμε τὰ φθαρτά, ἐπειδὴ εἴμαστε πλασμένοι γιὰ τὰ ἀφθαρτά. Χρειάζεται νὰ μὴν «βουλευτοῦμε» στὴ μιζέρια, ἀλλὰ νὰ ἐπιδιώξουμε τὸν παράδεισον. Νὰ μὴν ἀφήσουμε μουδιασμένα τὰ χέρια μας, ἀλλὰ νὰ κινηθοῦμε γιὰ νὰ πετάξουμε πρὸς τὰ ἐπάνω. Ἐξάλλου, στὴ γλώσσα μας αὐτὸ σημαίνει ἄνθρωπος: αὐτὸς ποὺ στοχεύει ψηλά, ποὺ «βλέπει ἐπάνω».

Μετά από έναν έντονο διάλογο και μιὰ τιτάνια μάχη, ὁ Χριστὸς ἀπάλλαξε τὸν δαιμονισμένο στὰ Γάδαρα ἀπὸ τὰ σατανικὰ πνεύματα πού τὸν βασάνιζαν. Κι ἐκεῖνος κάθησε στὰ πόδια τοῦ Κυρίου «ντυμένος καὶ λογικός». Ἔτσι γίνεται ὅταν ἐπιστρέφει ὁ ἄνθρωπος στὸ Θεό· «φοράει» ὅλες τὶς ἀρετές, λογικεύεται, σοβαρεύει, ἀναπαύεται ἢ συνείδησή του, γαληνεύει ἢ ζωὴ του. Ἡ Ἐκκλησία μας δείχνει ξεκάθαρα τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς καὶ φανερώνει τὸν τρόπο τῆς ἀποκατάστασης στὴν προτεραία δόξα μας. Μὲ ὅσα μᾶς διδάσκει ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ὅσα παραλάβουμε ἀπὸ τοὺς Πατέρες μας, ξέρουμε γιατί γεννηθήκαμε, ποιὸς εἶναι ὁ ρόλος μας στὴ ζωὴ, γιατί συναντᾶμε δυσκολίες, γιατί πέφτουμε σὲ ἁμαρτίες καὶ γιατί μᾶς δοκιμάζει ὁ Θεός. Ξέρουμε νὰ παλεύουμε, ξέρουμε νὰ νικᾶμε, ξέρουμε νὰ χάνουμε. Γνωρίζουμε τὴ δύναμη τῆς προσευχῆς, τὸ μεγαλεῖο τῆς γονυκλισίας καὶ τὴν ἰσχὺ τῆς μετάνοιας. Ἐχουμε τὸ φάρμακο τῆς θείας μετάληψης καὶ τὸ ἀθλητικὸ στάδιο τῶν ἱερῶν Μυστηρίων μας. Διαβάζουμε τὶς ζωὲς τῶν ἁγίων μας, πού ἤξεραν νὰ ἀγαποῦν, νὰ συγχωροῦν, νὰ μετανοοῦν, νὰ ὁμολογοῦν τὸ Χριστὸ νὰ πεθαίνουν γιὰ χάρι Του. Ἐχουμε τὴν ἴδια τὴ διαβεβαίωση τοῦ Χριστοῦ ὅτι δὲν θὰ μᾶς ἐγκαταλείψει ποτὲ καὶ ὅτι θὰ εἶναι μαζί μας, δίπλα μας πάντοτε. Ὅμως, ἀλήθεια! τὰ ἐμπιστεύομαστε ὅλα αὐτά;

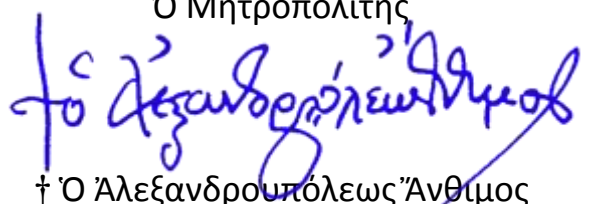
Ἡ ἀπάντηση πού θὰ δώσουμε σ'αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, θὰ καθορίσει τὴν πνευματικὴ μας ὑπόσταση καὶ τὴ σχέση μας μὲ τὸ Θεό. Ὁ θεραπευμένος ἀπὸ τὰ δαιμόνια Γαδαρινός, ἔμεινε ἀξιοπρεπὴς καὶ σοβαρὸς κοντὰ στὸ Χριστό. Ἐμεῖς, πού ἔχουμε ὅλοι εὐεργετηθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία (πού εἶναι ὁ Χριστὸς παρατεινόμενος μέχρι τὴν ἐποχὴ μας), ἀναγνωρίζουμε, ἄραγε, αὐτὴν τὴν εὐεργεσία; Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού γεννηθήκαμε, ἡ Ἐκκλησία μᾶς διαβάζει εὐχές, μᾶς δίνει εὐλογίες, μᾶς ὠθεῖ πρὸς τὰ ἐπάνω, μᾶς σηκώνει ὅταν πέφτουμε κάτω, μᾶς σπογγίζει τὰ δάκρυα, μᾶς κρύβει τὰ λάθη, μᾶς συγχωρεῖ τὶς ἁμαρτίες, μᾶς ἀποκαλύ-

πτει τὰ ἱερὰ Μυστήρια πού «ἀνοίγουν μπροστὰ στὰ μάτια μας τὸ ἀπέραντο τοῦ Θεοῦ», μᾶς συντροφεύει μέχρι τὸ θάνατο καὶ μᾶς προσφέρει τὸν τρόπο νὰ τὸν νικήσουμε καὶ νὰ ἀναστηθοῦμε! Δηλ. ἡ Ἐκκλησία, μᾶς διδάσκει ἕναν τρόπο ζωῆς, πού ἂν τὸν ἀποδεχτοῦμε θὰ ζήσουμε «ἱματισμένοι καὶ σωφρονοῦντες παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ».

Ἡ εἰκόνα αὐτὴ, τοῦ ἀνθρώπου καθισμένου κοντὰ στὸ Θεό, εἶναι ἡ παραδεισένια ἀπαρχὴ μας καὶ μπορεῖ νὰ τὴ ζήσει ὁ καθένας μας, ἀπὸ αὐτὴ τὴ ζωὴ του, ἂν παραμείνει κοντὰ στὸ Θεό, σταθερὸς στὴν Ἐκκλησία, ἀκλόνητος πάνω στὴν πατερικὴ μας Παράδοση καὶ ἐνωμένος μὲ τὴν παγκόσμια Ὁρθοδοξία μας. Χρειάζεται νὰ ἔχει ὁ καθένας μας ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη μόνο στὸ Θεὸ καὶ στὴν ἀδιάκοπη μὲ ἀποστολικὴ διαδοχὴ Ἐκκλησία Του. Διαφορετικά, ὁ ἄνθρωπος ταραζεται, χάνει τὰ λογικά του, συγχίζεται ἢ προσωπικότητά του, ἀλλοφρονεῖ ἢ πορεία του, ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ πέφτει χαμηλά, ἐκεῖ πού βασιλεύουν τὰ δαιμονικὰ πνεύματα καὶ ὁ ἀπαράκλητος Ἄδης τοῦ ἐγωῖσμοῦ καὶ τοῦ πνευματικοῦ θανάτου.

Ὅταν ὁ Χριστὸς ἔφυγε ἀπὸ τὰ Γάδαρα, ἄφησε πίσω τὸν θεραπευμένο ἄνθρωπο «γιὰ νὰ διηγεῖται ὅσα τοῦ ἔκανε ὁ Θεός». Ἄς ἐξετάσουμε ὁ καθένας μας, ὅσα μᾶς εὐεργέτησε ὁ Θεός ὅσα μᾶς στέρησε καὶ ὅσα ἐπέτρεψε νὰ πάθουμε κι ἄς βροῦμε τὴ δύναμη νὰ παραμείνουμε κοντὰ Του, νὰ ἐπιστρέψουμε «παρὰ τοὺς πόδας» Του «ἀξιοπρεπεῖς καὶ σοβαροί». Ἡ Ἐκκλησία ὑπάρχει καὶ παραμένει, ἐπιδιώκοντας τὴ θεραπεία καὶ προσμένοντας τὴν ἐπιστροφή ὅλων. Αὐτὴ ἡ προσμονὴ τῆς Ἐκκλησίας θὰ κρίνει τὸν κόσμο καὶ ὅλους μας.

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθίμος